TÒA ÁN NHÂN DÂN **TP.BUÔN MA THUỘT** **TỈNH ĐẮK LẮK**	**CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM** **Độc lập – Tự do – Hạnh phúc**
Số: 03/2022/QĐST-VDS	*Buôn Ma Thuột, ngày 19 tháng 01 năm 2022*

QUYẾT ĐỊNH
SƠ THẨM GIẢI QUYẾT VIỆC DÂN SỰ
"Về việc Tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự"

TÒA ÁN NHÂN DÂN THÀNH PHỐ BUÔN MA THUỘT, TỈNH ĐẮK LẮK

Thành phần giải quyết việc dân sự gồm có:

- *Chủ tọa phiên họp*: Bà Nguyễn Thị Thu Hiền - Thẩm phán.

- *Thư ký phiên họp*: Bà Dương Thị Bích Dịu - Thư ký Tòa án nhân dân thành phố Buôn Ma Thuột.

- *Đại diện Viện kiểm sát nhân dân thành phố Buôn Ma Thuột tham gia phiên họp*: Ông Y Lương Byă - Kiểm sát viên.

Trong ngày 19 tháng 01 năm 2022 tại trụ sở Tòa án nhân dân thành phố Buôn Ma Thuột mở phiên họp sơ thẩm công khai giải quyết việc dân sự thụ lý số: 47/2021/TLST-VDS ngày 14 tháng 12 năm 2021 về yêu cầu "Tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự" theo Quyết định mở phiên họp giải quyết việc dân sự số: 01/2022/QĐMPH-VDS ngày 10/01/2022.

1. Người yêu cầu giải quyết việc dân sự: Ông Đặng Ngọc Hồng Qu, sinh năm 1981. Trú tại: Số 00, đường 00A, thôn 00, xã H, thành phố B, tỉnh Đắk Lắk. (có mặt)

2. Người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan: Bà Lê Thị T, sinh năm 1959. Trú tại: Số 00, đường 00A, thôn 00, xã H, thành phố B, tỉnh Đắk Lắk. (vắng mặt).

3. Những vấn đề cụ thể yêu cầu Tòa án giải quyết:

Ông Đặng Ngọc Hồng Qu yêu cầu Tòa án nhân dân thành phố Buôn Ma Thuột tuyên bố bà Lê Thị T mất năng lực hành vi dân sự.

NỘI DUNG VIỆC DÂN SỰ:

- Tại Đơn yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự và tại phiên họp, ông Đặng Ngọc Hồng Qu trình bày:

Bà Lê Thị T có chồng là ông Đặng Ngọc D. Bà T và ông D có 06 con chung. Ngày 11/4/2018 ông D chết. Sau khi ông D chết bà T sống với ông Qu. Quá trình sinh sống ban đầu bà T sức khỏe tâm thần bình thường. Tuy nhiên, khoảng từ năm 2017 bà T có những biểu hiện không bình thường, mất khả năng nhận thức và điều chỉnh hành vi. Gia đình đã đưa bà T đến cơ quan y tế để khám và được chẩm đoán bị bệnh Alzheimer. Hiện tại mọi sinh hoạt cá nhân của bà T

phải có sự giúp đỡ của người thân. Do vậy, ông Đặng Ngọc Hồng Qu nộp đơn đến Tòa án yêu cầu tuyên bố bà Lê Thị T là người mất năng lực hành vi dân sự.

Tại phiên họp hôm nay người yêu cầu ông Đặng Ngọc Hồng Qu vẫn giữ nguyên yêu cầu và đề nghị Tòa án tuyên bố bà Lê Thị T mất năng lực hành vi dân sự .

- Ý kiến của đại diện Viện kiểm sát nhân dân thành phố Buôn Ma Thuột:

Sau khi nghiên cứu hồ sơ việc dân sự, lời khai của người yêu cầu thể hiện bà Lê Thị T không có khả năng nhận thức và điều khiển hành vi của mình. Tại bản kết luận giám định pháp y tâm thần số 03/KLGĐTC ngày 05/01/2022 của Trung tâm pháp y tâm thần khu vực Tây Nguyên đã kết luận đối với bà Lê Thị T, sinh năm 1959. Giới tính: Nữ. Nơi đăng ký hộ khẩu thường trú: Số 00, đường 00A, thôn 00, xã H, thành phố B, tỉnh Đắk Lắk. Sa sút trí tuệ trong bệnh Alzheimer (F00 – ICD10) mất khả năng nhận thức và mất năng lực hành vi. Nay ông Đặng Ngọc Hồng Qu yêu cầu tuyên bố bà Lê Thị T mất năng lực hành vi dân sự. Vì vậy, căn cứ vào khoản 1 Điều 22 Bộ luật dân sự và khoản 1 Điều 27, điểm a khoản 2 Điều 35, Điều 376, Điều 377, Điều 378 Bộ luật tố tụng dân sự năm 2015; khoản 1 Điều 22 Bộ luật dân sự đề nghị Tòa án nhân dân thành phố Buôn Ma Thuột chấp nhận đơn yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự đối với bà Lê Thị T của ông Đặng Ngọc Hồng Qu.

Căn cứ vào các chứng cứ và tài liệu đã được kiểm tra tại phiên họp; Căn cứ vào lời trình bày của đương sự tại phiên họp trên cơ sở xem xét đầy đủ, toàn diện chứng cứ, ý kiến của Kiểm sát viên.

NHẬN ĐỊNH CỦA TÒA ÁN:

Sau khi nghiên cứu các tài liệu, chứng cứ có trong hồ sơ việc dân sự được thẩm tra tại phiên họp; ý kiến của các đương sự và đại diện Viện kiểm sát tại phiên họp, Tòa án nhân dân thành phố Buôn Ma Thuột, tỉnh Đắk Lắk nhận định:

[1] Về thẩm quyền giải quyết việc dân sự: Bà Lê Thị T là người bị yêu cầu tuyên bố mất năng lực hành vi dân sự hiện cư trú tại: Số 00, đường 00A, thôn 00, xã H, thành phố B, tỉnh Đắk Lắk. Căn cứ khoản 1 Điều 27, điểm a khoản 2 Điều 39 Bộ luật tố tụng dân sự: Việc dân sự thuộc thẩm quyền giải quyết của Tòa án nhân dân thành phố Buôn Ma Thuột, tỉnh Đắk Lắk.

[2] Về quan hệ pháp luật: Xét yêu cầu của ông Đặng Ngọc Hồng Qu đề nghị Tòa án tuyên bố bà Lê Thị T bị mất năng lực hành vi dân sự. Tòa án xác định quan hệ pháp luật là " Yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự" quy định tại khoản 1 Điều 27 Bộ luật tố tụng dân sự

Để có cơ sở giải quyết vụ việc, Tòa án nhân dân thành phố Buôn Ma Thuột đã ra Quyết định trưng cầu giám định số 26/2021/QĐ-TCGĐ ngày 26/12/2021 trưng cầu Trung tâm pháp y tâm thần khu vực Tây Nguyên để giám định sức khỏe, bệnh tật và năng lực hành vi dân sự của bà Lê Thị T để có cơ sở giải quyết việc dân sự.

Tại bản kết luận giám định pháp y tâm thần số 03/KLGĐTC ngày 05/01/2022 của Trung tâm pháp y tâm thần khu vực Tây Nguyên đã kết luận:

" Đương sự: Lê Thị T, sinh năm 1959; Giới tính: Nữ. Nơi thường trú: Số 00, đường 00A, thôn 00, xã H, thành phố B, tỉnh Đắk Lắk.

1.1. Kết luận về y học: "Sa sút trí tuệ trong bệnh Alzheimer" (F00 – ICD10)

1.2. Kết luận về khả năng nhận thức và điều khiển hành vi: "Mất khả năng nhận thức và mất khả năng điều khiển hành vi".

Khoản 1 Điều 22 của Bộ luật dân sự năm 2015 quy định:

1. "Khi một người do bị bệnh tâm thần hoặc mắc bệnh khác mà không thể nhận thức, làm chủ được hành vi thì theo yêu cầu của người có quyền, lợi ích liên quan hoặc của cơ quan, tổ chức hữu quan, Tòa án ra quyết định tuyên bố người này là người mất năng lực hành vi dân sự trên cơ sở kết luận giám định pháp y tâm thần."

Vận dụng điều luật nêu trên, đối chiếu với bản kết luận Trung tâm pháp y tâm thần khu vực Tây Nguyên, Tòa án đã có đầy đủ cơ sở để khẳng định bà Lê Thị T, sinh năm 1959; Giới tính: Nữ. Nơi thường trú: Số 23, đường 20A, thôn 7, xã Hòa Thuận, thành phố Buôn Ma Thuột, tỉnh Đắk Lắk là người mất năng lực hành vi dân sự và phù hợp với quy định tại khoản 1 Điều 22 của Bộ luật dân sự năm 2015 nên yêu cầu của ông Đặng Ngọc Hồng Qu cần được chấp nhận.

[3] Về lệ phí giải quyết việc dân sự: Căn cứ khoản 1 Điều 37 Nghị quyết số 326/2016/UBTVQH14 ngày 30/12/2016 của Ủy ban Thường vụ Quốc hội quy định về mức thu, miễn, giảm, thu, nộp, quản lý và sử dụng án phí và lệ phí Tòa án. Buộc ông Đặng Ngọc Hồng Qu phải chịu lệ phí việc dân sự theo quy định của pháp luật.

QUYẾT ĐỊNH:

- Căn cứ khoản 1 Điều 27; điểm a khoản 2 Điều 39; Điều 149; các Điều 160, 361, 371, 372, 376 và Điều 378 Bộ luật tố tụng dân sự;

- Căn cứ khoản 1 Điều 22 Bộ luật dân sự năm 2015;

- Căn cứ khoản 1 Điều 37 Nghị quyết số 326/2016/UBTVQH14 ngày 30/12/2016 của Ủy ban Thường vụ Quốc hội quy định về mức thu, miễn, giảm, thu, nộp, quản lý và sử dụng án phí và lệ phí Tòa án.

1. Chấp nhận yêu cầu của ông Đặng Ngọc Hồng Qu về việc yêu cầu tuyên bố bà Lê Thị T mất năng lực hành vi dân sự.

1.1. Tuyên bố bà Lê Thị T, sinh năm 1959; Giới tính: Nữ. Nơi đăng ký hộ khẩu thường trú: Số 00, đường 00A, thôn 00, xã H, thành phố B, tỉnh Đắk Lắk là người mất năng lực hành vi dân sự.

1.2. Giao dịch dân sự của bà Lê Thị T là mất năng lực hành vi dân sự phải do người giám hộ của bà Lê Thị T xác lập, thực hiện.

2. Về lệ phí giải quyết việc dân sự: Ông Đặng Ngọc Hồng Qu phải chịu 300.000đ lệ phí việc dân sự. Khấu trừ vào 300.000đ (ba trăm nghìn đồng) tiền tạm ứng do ông Phạm Ngọc Hồng Qu đã nộp theo biên lai thu số 60AA/2021/0009751 ngày 29/11/2021 tại Chi cục Thi hành án dân sự thành phố B, tỉnh Đắk Lắk.

3. Quyền kháng cáo, kháng nghị:

Các đương sự có mặt tại phiên họp có quyền kháng cáo quyết định này trong thời hạn 10 ngày, kể từ ngày Tòa án ra quyết định.

Đương sự vắng mặt tại phiên họp được quyền kháng cáo quyết định trong hạn 15 ngày kêt từ ngày họ nhận được quyết định giải quyết việc dân sự hoặc kể từ ngày quyết định được thông báo, niêm yết.

Viện kiểm sát cùng cấp có quyền kháng nghị quyết định giải quyết việc dân sự trong thời hạn 10 ngày, Viện kiểm sát cấp trên trực tiếp có quyền kháng nghị trong thời hạn 15 ngày, kể từ ngày Tòa án ra Quyết định.

THẨM PHÁN - CHỦ TỌA PHIÊN HỌP

(Đã ký)

Nguyễn Thị Thu Hiền

Nơi nhận:
- TAND tỉnh Đắk Lắk;
- VKSND tỉnh Đắk Lắk;
- VKSND TP. BMT;
- Chi cục THADS TP. B;
- UBND xã H, TP. BMT;
- Các đương sự;
- Lưu hồ sơ,VT.